

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра бізнесу та управління персоналом

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами
вибіркова

Освітньо-професійна програма:	Економіка та організація бізнесу
Спеціальність:	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська
Розробники:	Кравчук Ірина Петрівна, асистент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н.

Профайл викладача:	https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/pid-torg-birj/pid-kolektyv-kafedry/kravchuk-iryna-petrivna
Контактний тел.:	509-464
Е-mail:	i.kravchuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle:	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=419
Консультації:	очні консультації – за попередньою домовленістю он-лайн консультації – згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Розвиток стартап культури в українських університетах та підприємницьких навичок у студентів і викладачів є критично важливою складовою створенням ефективної екосистеми розвитку інноваційного підприємництва в Україні.

У будь-якій розвинутій стартап екосистемі в світі університети відіграють одну з найголовніших ролей. Україна не має бути виключенням. Інновації та підприємництво повинні стати головним драйвером зростання та виходу університетів на якісно новий рівень.

Стартапи - це форма підприємницької діяльності, яка стала популярна у світі з 90-их років минулого століття у зв'язку з інтенсивним розвитком інформаційних технологій. Для стартапів характерна гнучкість і постійний пошук бізнес-моделі, можливість швидкого масштабування. В світовій економіці стартапи грають важливу роль для розвитку технологій, створення нових галузей і тисяч нових робочих місць. Україна на державному рівні задекларувала підтримку стартапів, інноваційних бізнесів - створюються державні фонди, програми підтримки. Розвиваються також і приватні венчурні фонди, акселератори.

Університет - найкраще середовище для створення перших студентських стартапів. Протягом навчання студенти можуть розвивати свої наукові та інженерні доробки, курсові роботи, ідеї у бізнес проекти.

Інноваційна підприємницька діяльність передбачає високий рівень ризиків на початкових етапах створення бізнесу. В той же час, при застосуванні правильного підходу та методології до розвитку стартапу, зокрема Lean підхід та принцип Fail fast, підприємці можуть швидко пробувати нові ідеї, технічні рішення, бізнес моделі і у випадку невдалого рішення швидко змінювати модель і починати перевірку нових стратегій. Для молодих підприємців дуже важливо починати отримувати такий досвід і навички якомога раніше. А отже, період навчання в університеті, коли студенти не обтяжені додатковими обов'язками, мають простір для роботи з командою. мають легкий доступ до інтелектуальних ресурсів університету є найбезпечнішим для перших спроб в інноваційному підприємстві.

Навчальна дисципліна входить до циклу професійної підготовки вибіркового компонент освітньої програми «Економіка та організація бізнесу» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Розроблено за рекомендаціями Громадської організації «Платформа інноваційного партнерства» (УЕР™).

Навчальна дисципліна «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами» буде корисна майбутнім менеджерам, економістам, фахівцям в сфері підприємництва, торгівлі та біржових операцій, ІТ фахівцям, спеціалістам, для яких важливими навичками є робота над власними проектами та тим, хто збирається займатися підприємництвом та мати власний бізнес. Проходження цього курсу значно розширює можливості студентів для професійного розвитку, а також дає опцію створення власного підприємства ще під час навчання в університеті.

2. Мета навчальної дисципліни: формування системи знань і практичних навичок у створенні і управлінні стартапами на початковій стадії, підготовка студентів до участі в інкубаційних, акселераційних і грантових програмах підтримки стартапів.

В результаті навчання студент:

- інтегрований в студентську стартап екосистему України;
- повністю орієнтується в основних поняттях про стартапи;
- має розуміння як розвивати власний стартап;
- має перший проект з бізнес-моделлю, маркетинговим планом, командою;
- має перспективи розвивати цей проект далі в інкубаційних або акселераційних програмах;
- має можливість взаємодіяти з менторами УЕР та партнерами з різних сфер діяльності.

3. Пререквізити.

«Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами» функціонує і розвивається у нерозривному зв'язку як із багатьма суспільними, економічними, комп'ютерними науками та інформаційними технологіями. Передумовами для вивчення даної дисципліни є фундаментальні дисципліни, програма навчальної дисципліни базується на знаннях, набутих при вивченні загально-економічних і всіх спеціальних дисциплін, зокрема «Економічна теорія», «Вступ у спеціальність», «Мікроекономіка», «Регіональна економіка», «Статистика» тощо.

Своєю чергою, здобутий студентами досвід у ході вивчення навчальної дисципліни «Інноваційне підприємництво та управління стартап проєктами» у вигляді системи знань, умінь, норм і цінностей стане теоретичним підґрунтям подальшого вивчення інших економічних та пов'язаних з ними дисциплін: «Організація торгівлі», «Стратегія підприємництва», «Економіка бізнесу», а також при проходженні виробничої практики і підготовці освітньо-кваліфікаційних робіт.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (освітня програма: «Економіка та організація бізнесу») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Компетентності визначені освітньою програмою

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 12. Здатність застосовувати навички планування та обґрунтовувати бізнес-плани, інноваційно-інвестиційні проєкти, стратегію економічної діяльності

СК 13. Здатність мати навички розроблення та управління проєктами; розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні економічні рішення для підвищення ефективності діяльності суб'єктів бізнесу

Результати навчання:

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2-й	4-й	4	90	2	30	15			45		залік
Заочна	2-й	4-й	4	90	2	6	6			78		залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
Інноваційне підприємництво та стартап екосистема. Проблема-рішення та пошук бізнес-моделі													
Тема 1. Стартап екосистема.	5	2	-	-	-	3	7	2	-				5
Тема 2. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу.	7	2	2	-	-	3	7	-	2				5
Тема 3. Дизайн мислення, визначення проблеми потенційних клієнтів і користувачів, емпатія.	5	2	-	-	-	3	7	-	2				5
Тема 4. Дизайн мислення, пошук і вибір ідеї.	7	2	2	-	-	3	5	-	-				5
Тема 5. Валідація ідей стартапу.	7	2	2	-	-	3	5	-	-				5
Тема 6. Канва бізнес моделі. Вступ, проблема та рішення.	5	2	-	-	-	3	7	2	-				5
Тема 7. Канва бізнес моделі. Портрет клієнта, ціннісна пропозиція.	5	2	-	-	-	3	7	-	2				5
Тема 8. Дослідження клієнтів. Попереднє дослідження ринку. Валідація ключових гіпотез.	7	2	2	-	-	3	5	-	-				5
Тема 9. Презентації ідей стартапів.	7	2	2		-	3	10	2	-				8
Разом за змістовим модулем 1	55	18	10	-	-	27	60	6	6				48
Змістовий модуль 2.													
Валідація бізнес моделі. Customer Validation phase. Знайомство з основними інструментами для управління стартапами.													
Тема 10. Динаміка команди.	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-		5

Тема 11. Мінімально життєздатний продукт (MVP).	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 12. Оцінка ринку. Аналіз конкурентів.	7	2	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 13. Маркетинг для стартапів.	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 14. Основи про інвестиції, фінанси та юридичні особливості стартапів.	6	2	1	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 15. Презентація стартапу. Пітч-дек.	7	2	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	35	12	5	-	-	18	30	-	-	-	-	30
Усього годин	90	30	15	-	-	45	90	6	6			78

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Стартап екосистема.	3	5
2.	Тема 2. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу.	3	5
3.	Тема 3. Дизайн мислення, визначення проблеми потенційних клієнтів і користувачів, емпатія.	3	5
4.	Тема 4. Дизайн мислення, пошук і вибір ідеї.	3	5
5.	Тема 5. Валідація ідеї стартапу.	3	5
6.	Тема 6. Канва бізнес моделі. Вступ, проблема та рішення.	3	5
7.	Тема 7. Канва бізнес моделі. Портрет клієнта, ціннісна пропозиція.	3	5
8.	Тема 8. Дослідження клієнтів. Попереднє дослідження ринку. Валідація ключових гіпотез.	3	5
9.	Тема 9. Презентації ідей стартапів.	3	8
10.	Тема 10. Динаміка команди.	3	5
11.	Тема 11. Мінімально життєздатний продукт (MVP).	3	5
12.	Тема 12. Оцінка ринку. Аналіз конкурентів.	3	5
13.	Тема 13. Маркетинг для стартапів.	3	5
14.	Тема 14. Основи про інвестиції, фінанси та юридичні особливості стартапів.	3	5
15.	Тема 15. Презентація стартапу. Пітч-дек.	3	5

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи (практичні або лабораторні роботи)

МОЗ – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо)

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Форми та методи оцінювання

МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень

МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті

МО5 – презентації результатів виконання завдань

МО6 – оцінювання завдань лабораторних робіт

МО7 – підсумковий контроль – залік

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці есе – 3 бали.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів заліку (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Максимальна кількість балів за змістові модулі:

- I змістовий модуль – 30 балів (за усні та письмові відповіді на семінарських та практичних заняттях (в т.ч. за модульну та індивідуальну роботу));

- II змістовий модуль – 30 балів (за усні та письмові відповіді на семінарських та практичних заняттях (в т.ч. за модульну та індивідуальну роботу)).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	добре
	C (70-79)	
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																Підсум- ковий тест (залік)	Су ма	
Змістовий модуль 1										Змістовий модуль 2							40	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	МК	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	МК		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	7,5	3	3	3	3	3	3	7,5		

7. Рекомендована література – основна

7.1. Базова

1. Курс «Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами» для студентів усіх спеціальностей. Громадська організація “Платформа інноваційного партнерства” (YEP™). (Рецензенти: МОН, Міністерство цифрової трансформації, Дія.Бізнес, prof. Lewis Sheats (Entrepreneurship Clinic, State North Carolina University), Elena Donets (co-founder of DUCO Innovation, Israel), Maret Ahonen (IdeaLab, University of Tartu, Estonia), TechUkraine, Ruben Nieuwenhuis (former director of StartupAmsterdam)). Київ, 2020. 51с.

2. Основи бізнесу. Практичний курс: збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань: навч. посібник / В. Р. Кучеренко, Я. П. Квач [та ін.] ; ред. В. Р. Кучеренко. Київ : ЦУЛ, 2010. 175 с.

3. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля / пер. з англ. О.Яцини. Харків : Vivat, 2016. 368 с.

4. Стартап проекти та їх оцінювання: конспект лекцій для студентів за спеціальністю 7.121 «Інженерія програмного забезпечення» факультету інформаційних технологій УжНУ / Розробник: Поліщук В.В. Ужгород, 2018. 74с.

5. Тіль П. Від нуля до одиниці. Нотатки про стартапи, або як створити майбутнє / пер. з англ. Обухів. 3-є вид. Київ : Наш формат, 2016. 232 с.

6. Bhargava R., Heeman W. The Startup Playbook: Founder-to-Founder Advice From Two Startup Veteransc. Lioncrest, 2017. 420 p.

7. Golomb V.M. Accelerated Startup: Everything You Need to Know to Make

8. Jonikas D. Startup Evolution Curve From Idea to Profitable and Scalable Business: Startup Marketing Manual. Greenleaf, 2016. 336 p.

9. Ries E. The Lean Startup. NY. : Crown Publishing Group, 2011. 320 p.

10. Robin W. Online Business Startup The entrepreneur's guide to launching a fast, lean and profitable online venture. Rethinkpress, 2015. 260 p.

11. Thiel P. Zero to One. Notes On Startups, Or How To Build The Future. NY. : Crown Business, 2014. 160 p.
12. Thiel's P. Startup CS183. Notes Essay. URL: <https://gist.github.com/harperreed/3201887>.
13. Your Startup Dreams Come True From Idea to Product to Company Hardcover. Time travellers books, 2017. 394 p.

7.2.Допоміжна

14. Дума О., Завтура К. Екосистема стартапів в Європі: кращі практики та уроки для України. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку.2021. №3. С.119-130.
15. Започаткування і розвиток малого бізнесу / пер. з англ. Солт-Лейк-Сіті, 2014. 204 с.
16. Звегінцова О.Д., Золотарьова І.О., Щербаков О.В. Інтегрована оцінка етапів проектів. Системи обробки інформації. 2015. Вип. 4. С. 163-165.
17. Козловський Є.В. Проблеми розвитку стартап проектів у сфері туризму: управлінський аспект. Інвестиції: практика та досвід, 2021. № 1. С.104-108.
18. Князь С.В., Георгіаді Н.Г., Богів Я.С. Бізнес-планування інноваційних проектів: сутність технологій, переваги та недоліки. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2012. № 2. С. 199-207.
19. Корнух О.В., Маханько Л.В. Стартап як прогресивна форма інноваційного підприємництва. Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 23. С. 26-30.
20. Коюда В.О., Пасько М.І. Методологічний підхід до бізнес-планування розвитку підприємства. Бізнес інформ. 2015. № 9. С. 394-402.
21. Кучіна С.Є., Дмитренко Р.В. Бізнес-план підприємства : необхідність впровадження. Вісник НТУ «ХПІ». 2013. № 22. С. 96-99.
22. Покропивний С.Ф., Соболев С.М., Швиданенко Г.О., Дерев'янка О. Г. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування : навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. Київ : КНЕУ, 2002. 379с.
23. Enterprise Technologies, Mathematics and cybernetics – applied aspects, 2016. № 3/4 (81). P. 43-49. (Accessed 02 August 2022).
24. Featured project in Technology. URL: https://www.kickstarter.com/discover/categories/technology?ref=discover_index. (Accessed 02 August 2022).
25. High Tech Startup Valuation Estimator. URL: <https://www.caycon.com/valuation.php#bottom> (Accessed 02 August 2022).
26. YEP. STARTER. <http://www.yepworld.org/ua/about/>(Accessed 02 August 2022).

8. Інформаційні ресурси

27. База українського законодавства в Інтернет. URL: <http://www.lawukraine.com> (дата звернення: 30.07.2022).
28. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 30.07.2022).
29. Електронна бібліотека Львівської комерційної академії. URL: <http://www.dev.lac.lviv.ua/lib/>(дата звернення: 30.07.2022).
30. Інститут глобальних стратегій. URL: <http://www.igls.com.ua> (дата звернення: 30.07.2022).
31. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій. URL: <http://www.ier.kiev.ua> (дата звернення: 30.07.2022).
32. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua> (дата звернення: 30.07.2022).
33. Міністерство економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 30.07.2022).
34. Наукова бібліотека Донецького університету. URL: <http://www.library.dongu.donetsk.ua> (дата звернення: 30.07.2022)

35. Наукова бібліотека ім. Максимовича. URL: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua> (дата звернення: 30.07.2022).
36. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 30.07.2022).
37. Національна парламентська бібліотека. URL: <http://www.alpha.rada.kiev.ua> (дата звернення: 30.07.2022).